

Arboga

Värt en omväg

Torbjörn Gustafsson

© Torbjörn Gustafsson, 2020
Utgiven av TBGFoto

Arboga värt en omväg

Arboga är väl egentligen som vilken småstad som helst i Sverige även om vi som bor här tycker att den är speciell. Om man frågar någon från den äldre generationen vad de vet om Arboga så svara de med all säkerhet att där hölls Sveriges första riksdag. De kanske också nämner Arboga Öl, Arboga Margarin eller Lassemajaja. Den yngre generationen förknippar nog Arboga mer med grov brottslighet genom Arbogamorden eller Arboga kvinnan. Kanske var det just Lassemajaja som startade den trenden. Han ligger för övrigt begravd utanför Heliga Trefaldighetskyrkan mitt i staden. Mördaren och bankrånaren Ioan Ursut greps för övrigt också i Arboga, så vem vet vi kanske kan springa Ursutloppet här i framtiden på samt sätt som vi idag springer Lassemajaloppet.

Om Arboga är värt en omväg för att besöka eller för att undvika överlåter jag dock till dig som läsare. Bilderna i den här boken är i alla fall tänkt som en inspiration för ett framtida besök.

Arboga och Arbogaån

Arboga är en typisk svensk småstad men med kanske lite äldre bebyggelse här och där. Och som med de flesta svenska städer så är nog sommaren den bästa årstiden för ett besök. Gatorna och bebyggelsen längs Arbogaån är den finaste delen av staden. Genom Arbogaån har staden haft förbindelse med Bergslagen, och dess främsta betydelse var till en början som omlastnings- och utskeppningshamn för järn vilket också syns tydligt på en del av de hus som finns kvar idag.

Längs den norra stranden finns ett fint promenadstråk.

Det är också mycket trevligt att promenera här på soliga höstdagar.

Även vintern har sin tjusning.

Utsikt från Kapellbron

Den här kända vyn kallas för Brüggevyn, lite oklart varför.

Brüggevyn vintertid.

Ytterligare ett hus som har detaljer från den tid då Arboga var en viktig hamn.

Man kan promenera längs Arbogaån en bra bit västerut även om just den här dagen inte bjuder på så vackert väder.

Aktiviteter i Arboga

Många förknippar nog Arboga med den årligen återkommande Medeltidsveckan. Ja det stämmer, Arboga i konkurrens med Visby, uppmärksammar och firar också en av Sveriges mörkaste tid då tyranni, fattigdom och sjukdomar härjade.

Hantverkare från hela Sverige kommer hit för att visa upp vad de kan och även försöka sälja ett och annat.

Under medeltidsveckan anordnas även en medeltida rodd. Varje år är det med ett stort leende som hockeylaget tar hem segern.

??

En lite lugnare tillställning är "Norsylingen" som är ett fiske med traditioner som går lång tillbaka i tiden. Fisket bedrivs årlig med håvbåtar i hamnbassängen och lockar alltid ett stort intresse från stadens invånare eftersom man säger "med norsen kommer våren".

Arbogakarnevalen är också årligen återkommande sedan starten 1992 och lockar många besökare även om en och annan Arbogabo kanske är lite skeptisk till dessa moderna tokerier.

Störst är nog bilintresset i staden och vilket man kan se på alla veteranbilar som finns här. Varje år anordnas även Arboga Meet då flera hundra bilar går att beskåda i centrum. Den traditionella Cruisingen senare på eftermiddagen som bäddar in hela Arboga i illaluktande avgaser.

Här står en Dodge och väntar på nästa Cruising.

Buick Super 8 parkerad utanför rådhuset.

Plymouth från 1960 parkerad på Stora Torget.

Ett starkt bilintresse är ett bra underlag för många trevliga samtal i sommarsolen.

En klassisk sportbil kommer även väl till pass när studenten ska firas.

Om ingen av alla dessa aktiviteter i Arboga inte riktigt intresserar en kan man ju alltid grilla. Det är ju mysigt eller hur?

Industrihistoria i Arboga

1883 bildade bröderna Wenström och Fredholm Elektriska Aktiebolaget i Stockholm med verkstad och tillverkning i Arboga. Några år senare behövde expandera verksamheten och man letade därför efter nya lokaler i eller utanför Arboga. Vid det här laget rådde det en dragkamp mellan Arboga, Västerås och Örebro om var företaget skulle förläggas. December 1890 kom så beslutet att det senare fusionerade företaget Asea skulle flytta till Västerås. Omkring 1890 hade Arboga och Västerås ungefär lika stor befolkning, men efter Aseas flytt till Västerås blev skillnaden större för var dag och idag är Västerås nästan tio gånger större än Arboga.

Arboga Mekaniska Verkstad (AMV) var en större mekanisk verkstad som bildades 1858 i Arboga och lades ned på 1980-talet. Byggnaderna används dock fortfarande som bilverkstad.

Rester av dammvaskiljare till den mekaniska verkstaden.

Det finns gott om små företag och verkstäder i Arboga och en del är inhysta i byggnader som behöver en rejäl upprustning innan de faller ihop.

En verkstadslokal längs Norra Ågatan i Arboga.

Nära Arboga ligger också Jädersbruk. Ett brukssamhälle som grundades av Gustav Vasa år 1551. Till en början var det en vapenindustri med namnet Arboga vapenfabrik. Metalltråd blev sedan under 1700-talet den stora huvudprodukten. Mycket av området finns bevarat idag och Jädersbruks vänner anordnar varje år Jädersbruksdagarna då de visar upp mängder av gamla maskiner och fordon.

Joru, en sån motorcykel skulle man ha.

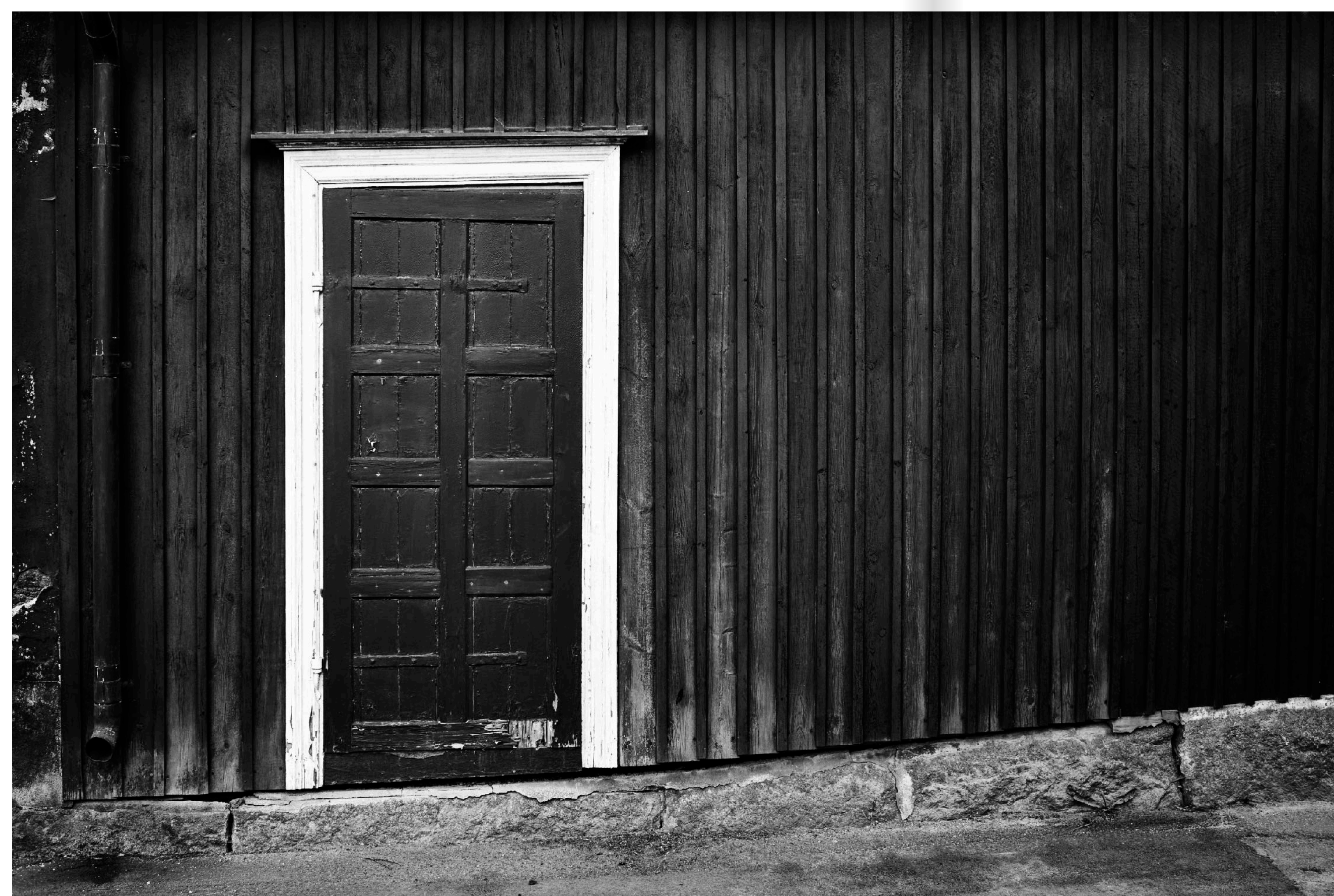

Bebyggelsen i Arboga

De flesta husen i staden är av trä och en del är väldigt gamla. Det äldsta bevarade huset stod färdigt redan på 1200-talet men de flesta husen är mycket yngre men behöver en hel del underhåll i alla fall.

Fasad längs Smedjegatan.

Gamla hus blev inte alltid helt raka men det är väl en del av charmen antar jag.

Vackra portar och dörrar från olika tidsåldrar finns det gott om i Arboga.

Dörr in till en bakgård på Smedjegatan.

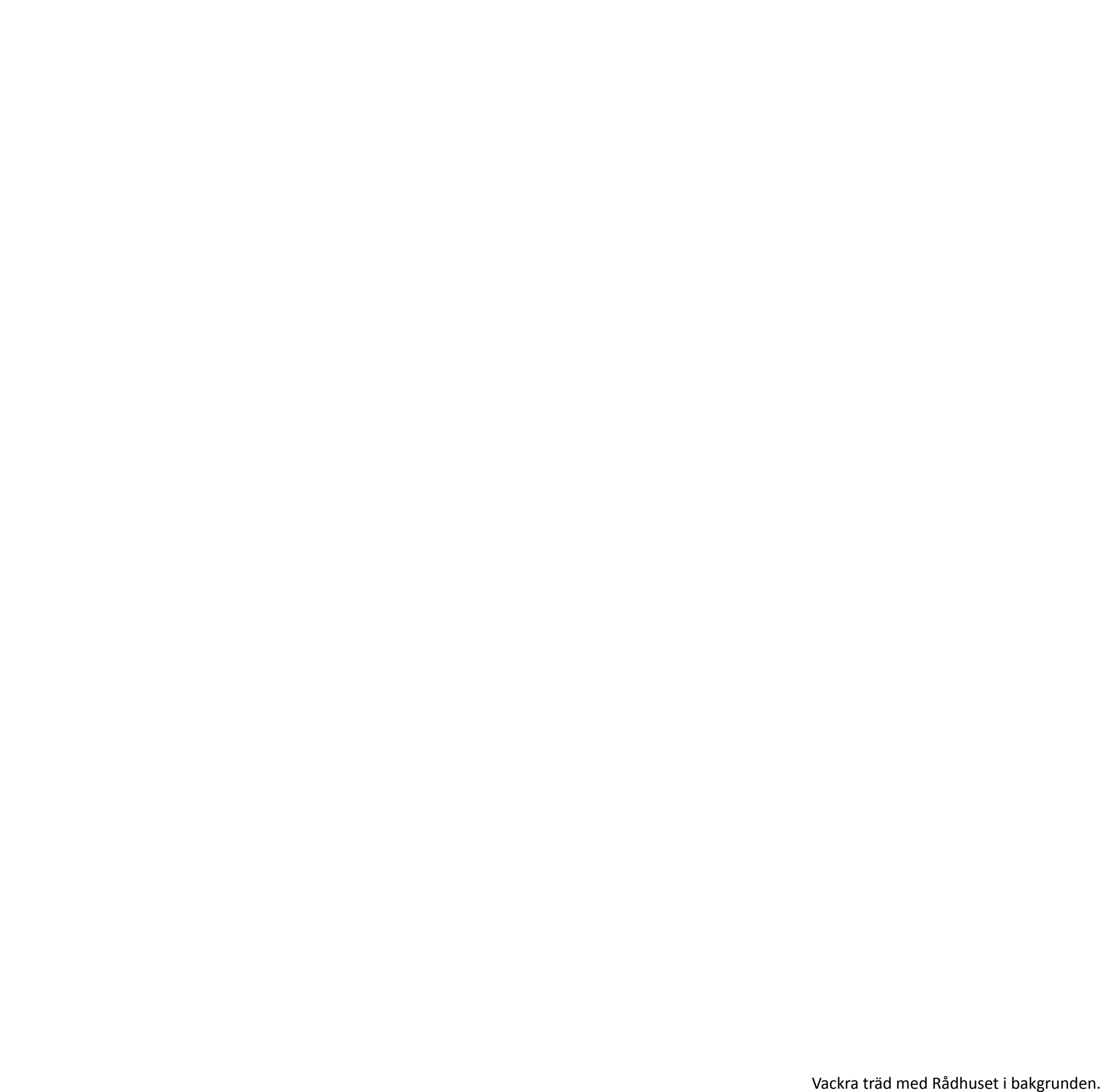
Ett lite nyare men vackert hus på Skepparegränd.

Hus med vackra gardiner på Storgatan.

Köket till Pizzeria Viking på Stora Torget behöver få in lite frisk luft.

Vackra träd med Rådhuset i bakgrunden.

Även mörka kvällar har sin charm. Räkna dock med folktomma gator precis som i alla andra småstäder i Sverige.

Arboga är värt en omväg

Jag hoppas ni nu också tycker att Arboga är värt ett besök. Vackrast förstås på sommaren men ni är välkomna när som helst. Vi ses!

Pittoreska hus längs Ahllöfsgatan.

Arboga

Värt en omväg

Arboga är väl egentligen som vilken småstad som helst i Sverige även om vi som bor här tycker att den är speciell. Om Arboga är värt en omväg för att besöka eller för att undvika överlåter jag dock till dig som läsare. Bilderna i den här boken är i alla fall tänkt som en inspiration för ett framtida besök.